

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
ZESPÓŁ REALIZACJI
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17
INTERNET: <http://www.cbos.pl>

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/73/73/98

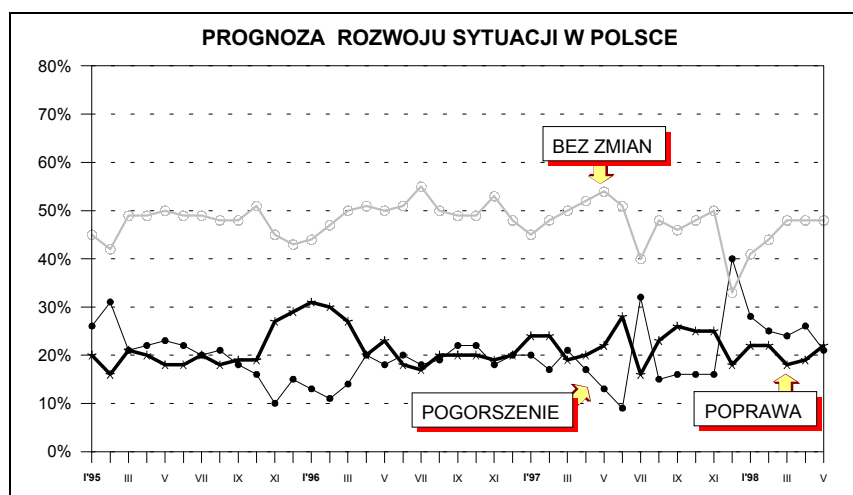
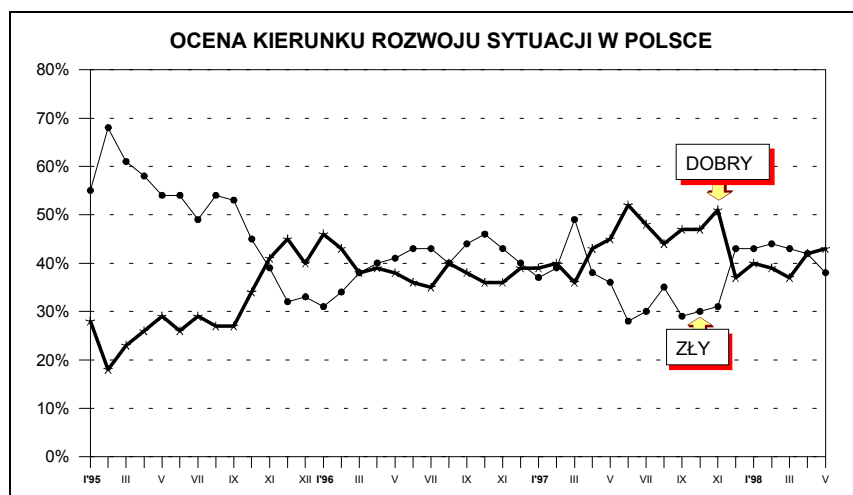
NASTROJE SPOŁECZNE W DRUGIEJ POŁOWIE MAJA

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, CZERWIEC '98

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

- ◆ W maju nieco silniej zarysowały się oznaki poprawy nastrojów społecznych obserwowane miesiąc wcześniej. Wprawdzie zmiany w stosunku do kwietnia są niewielkie (utrzymują się w granicach błędu statystycznego lub nieznacznie go przekraczają), niemniej ogólne wskaźniki nastrojów - ocena kierunku, w jakim rozwija się sytuacja w kraju oraz ogólne prognozy na najbliższy rok - są najlepsze od listopada '97, a więc od czasu rozpoczęcia działalności przez rząd Jerzego Buzka. Ponadto po raz pierwszy od listopada ubiegłego roku odsetek osób pozytywnie oceniających rozwój sytuacji w kraju (43%) jest wyższy niż mających przeciwne zdanie na ten temat (38%).

W maju, podobnie jak w poprzednich miesiącach, tematem, któremu stale poświęcano uwagę w mediach, była reforma administracyjna kraju. Sejm przyjął w tym czasie ustawy o samorządzie powiatowym, wojewódzkim i administracji rządowej w województwie, jednak nie została jeszcze ustalona ostateczna liczba województw. Ponadto trwały prace nad zmianami w innych dziedzinach m. in. reformą systemu edukacji, ustawą o ubezpieczeniach zdrowotnych, restrukturyzacją górnictwa. Jednocześnie zaś w środkach przekazu nasilała się krytyka rządu lub poszczególnych jego członków. W ostatnich dniach realizacji badania ogłoszono, że Polska utraciła 34 mln ecu z funduszu bezzwrotnej pomocy PHARE, nie przedstawiając Unii zgodnego z jej wymogami sposobu wykorzystania tych pieniędzy.

Dla kondycji finansowej polskich rodzin z pewnością nie bez znaczenia był fakt, że kwiecień był kolejnym miesiącem, w którym odnotowano niski poziom inflacji (0,7%), prognozy zaś na maj przedstawiały się jeszcze bardziej optymistycznie.

W maju¹ utrzymała się zaobserwowana w poprzednim miesiącu tendencja do niewielkiej poprawy nastrojów społecznych.

OCENY

Pozytywne oceny kierunku rozwoju sytuacji w kraju pozostały na takim samym poziomie jak w zeszłym miesiącu (wzrost tych ocen był nieistotny statystycznie), natomiast wyraźnie zmniejszył się (o 4 punkty) odsetek ocen negatywnych. Mimo tych niewielkich

---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (96) przeprowadzono w dniach 20-28 maja '98 na 1652-osobowej reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

zmian odnotowaliśmy najwyższy w tym roku odsetek osób przekonanych, że sytuacja ogólna w kraju zmierza w dobrym kierunku. Także po raz pierwszy od listopada '97, kiedy to rozpoczął działalność obecny rząd, odsetek badanych pozytywnie oceniających rozwój sytuacji w kraju (43%) jest wyższy niż osób mających przeciwne zdanie na ten temat (38%).

Tabela 1 w procentach

Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?	Wskazania respondentów według terminów badań											
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	'97							'98				
W dobrym	52	48	44	47	47	51	37	40	39	37	42	43
W złym	28	30	35	29	30	31	43	43	44	43	42	38
Trudno powiedzieć	20	22	21	24	22	18	20	17	17	20	16	19

Opinie o kierunku rozwoju sytuacji w kraju wiążą się, z jednej strony, z obiektywnymi wyznacznikami pozycji społecznej jednostki, jak: wykształcenie, kondycja materialna oraz przynależność do określonej grupy społeczno-zawodowej, a także z subiektywną oceną własnego położenia społecznego i materialnego, z drugiej zaś strony - z orientacją polityczną badanych.

Jak wykazują regularnie przeprowadzane analizy, optymizmowi w ocenie sytuacji w kraju sprzyja wyższy status społeczno-materialny jednostki. Odsetek pozytywnych ocen wzrasta więc wraz z wykształceniem i wielkością dochodów *per capita* w rodzinie. A zatem opinie, że sytuacja w kraju zmierza w dobrym kierunku, najczęstsze są wśród przedstawicieli kadry kierowniczej i inteligencji oraz osób pracujących na własny rachunek. Najgorzej postrzegają sytuację w kraju rolnicy (blisko dwie trzecie spośród nich uważa, że zmierza ona w złym kierunku), a także mieszkańcy wsi oraz renciści i bezrobotni. Zadowolenie z rozwoju sytuacji w kraju, uwarunkowane poziomem wykształcenia i wysokością dochodów, znajduje odbicie w subiektywnych miarach położenia społecznego jednostki - postrzeganiu własnej pozycji społecznej, samoocenie sytuacji materialnej oraz finansowej. Im gorsza samoocena pozycji społecznej, własnych warunków materialnych oraz kondycji finansowej, tym bardziej negatywna opinia o kierunku, w jakim zmierza sytuacja w kraju i odwrotnie.

Do osób najbardziej zadowolonych z rozwoju sytuacji w kraju należą ponadto ludzie młodzi (do 24 roku życia), zwłaszcza uczniowie i studenci.

Biorąc pod uwagę wymiar samoidentyfikacji politycznej badanych można zauważyć wyraźną rozbieżność ocen aktualnej sytuacji w kraju między osobami deklarującymi poglądy prawicowe, których większość jest zadowolona z jej rozwoju, a badanymi utożsamiającymi się z lewicą, wśród których przeważa krytycyzm. Wśród respondentów o poglądach centrowych oceny pozytywne i negatywne się równoważą.

Zróznicowanie ocen ze względu na orientację polityczną badanych znajduje odbicie w opiniach elektoratów partyjnych. W tabeli uwzględniliśmy deklaracje głosowania w ostatnich wyborach parlamentarnych.

Tabela 2

w procentach

Elektoraty partii i ugrupowań politycznych**	Ocena kierunku rozwoju sytuacji w kraju*													
	dobra							zła						
	XI'97	XII'97	I'98	II'98	III'98	IV'98	V'98	XI'97	XII'97	I'98	II'98	III'98	IV'98	V'98
UW	73	61	64	67	68	69	67	11	26	23	21	14	16	19
AWS	58	49	53	57	51	50	57	25	30	28	29	28	33	27
SLD	39	29	39	29	28	33	36	37	57	48	52	51	49	50
PSL	36	21	21	23	25	25	33	37	56	66	61	59	57	40
Nie głosujący	45	27	29	27	31	37	34	36	49	51	49	50	47	45

* Pominięto „trudno powiedzieć”.

** Ustalane na podstawie odpowiedzi na pytanie, na którą partię lub organizację respondenci głosowali w ostatnich wyborach do Sejmu.

Ogólnie rzecz biorąc, pozytywne opinie dotyczące rozwoju sytuacji w kraju dominują wśród wyborców ugrupowań rządzących, negatywne - w elektoratach formacji opozycyjnych. Nadal bardziej zadowoleni z rozwoju sytuacji w kraju są wyborcy UW niż koalicyjnej AWS. O ile jednak w stosunku do kwietnia opinie zwolenników UW nieco się pogorszyły, o tyle oceny wyborców AWS wyraźnie się poprawiły i - uwzględniając poziom ocen zarówno pozytywnych, jak i negatywnych - są najlepsze od listopada '97, od czasu rozpoczęcia działalności przez rząd premiera Jerzego Buzka. Polepszenie ocen rozwoju sytuacji w kraju odnotowaliśmy także w elektoratach ugrupowań opozycyjnych, szczególnie PSL.

Tabela 5 w procentach

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	'97							'98					
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	
Czy jest ona:	N=	559	610	1212	610	620	612	546	576	581	565	586	851
– dobra		39	41	42	41	42	38	34	36	41	37	37	40
– ani dobra, ani zła		31	31	29	30	27	28	31	32	30	26	29	28
– zła		27	25	26	27	29	31	32	30	28	35	33	31
Trudno powiedzieć		3	3	3	2	1	2	2	3	2	2	2	1

W mniejszym stopniu poprawiły się opinie o sytuacji politycznej w kraju, choć wyraźnie zmalał (o 4 punkty) odsetek osób oceniających ją negatywnie.

Tabela 6 w procentach

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce? Czy jest ona:	Wskazania respondentów według terminów badań											
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	'97							'98				
– dobra	20	19	13	17	19	19	17	19	17	14	14	16
– ani dobra, ani zła	42	42	42	48	43	48	42	44	44	44	45	45
– zła	22	23	31	20	20	20	26	26	26	27	30	26
Trudno powiedzieć	16	16	14	15	18	13	15	11	13	15	11	13

W porównaniu z kwietniem ocena sytuacji politycznej w Polsce poprawiła się we wszystkich branych pod uwagę elektoratach z ostatnich wyborów parlamentarnych, szczególnie zaś wśród wyborców partii koalicyjnych. Należy jednak pamiętać, że większa część badania została zrealizowana przed podaniem informacji o cofnięciu części pomocy dla Polski z funduszu PHARE.

Tabela 7 w procentach

Elektoraty partii i ugrupowań politycznych*	Oceny sytuacji politycznej							
	dobra		ani dobra, ani zła		zła		Trudno powiedzieć	
	IV '98	V '98	IV '98	V '98	IV '98	V '98	IV '98	V '98
UW	21	29	43	40	28	22	8	9
AWS	24	32	46	40	19	18	11	9
SLD	7	10	45	50	42	35	6	4
PSL	6	13	50	33	34	35	10	19
Nie głoszący	8	9	45	47	33	27	14	17

* Ustalane na podstawie odpowiedzi na pytanie, na którą partię lub organizację respondenci głosowali w ostatnich wyborach do Sejmu.

Warto zauważyć, że o ile wyborcy AWS nieco lepiej niż zwolennicy UW oceniają sytuację polityczną, o tyle są wyraźnie mniej zadowoleni z obecnej sytuacji gospodarczej w kraju.

Tabela 8 w procentach

Elektoraty partii i ugrupowań politycznych*	Oceny sytuacji gospodarczej			
	dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć
UW	42	32	22	5
AWS	29	37	30	5
SLD	18	43	36	3
PSL	13	37	45	6
Nie głosujący	13	38	39	10

* Ustalone na podstawie odpowiedzi na pytanie, na którą partię lub organizację respondenci głosowali w ostatnich wyborach do Sejmu.

W maju nie odnotowaliśmy znaczących zmian w ocenie jakości życia rodziny oraz materialnych warunków gospodarstw domowych respondentów. Warto jednak zwrócić uwagę, że odsetek osób, które określają warunki materialne własnego gospodarstwa domowego jako dobre (29%), jest najwyższy z dotychczas notowanych.

Tabela 9 w procentach

Czy obecnie Panu(i) i Pana(i) rodzinie żyje się:	Wskazania respondentów według terminów badań											
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	'97						'98					
- dobrze	27	32	27	28	27	26	25	27	28	25	27	28
- ani dobrze, ani źle	55	51	55	53	52	53	55	53	51	52	53	50
- źle	17	16	18	19	21	21	20	20	21	22	20	21
Trudno powiedzieć	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1

Tabela 10 w procentach

Jak Pan(i) ocenia obecne warunki materialne swojego gospodarstwa domowego? Czy są one:	Wskazania respondentów według terminów badań											
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	'97						'98					
- dobre	24	28	26	28	22	24	26	25	26	25	27	29
- ani dobre, ani źle	50	49	51	45	50	46	46	49	46	45	45	44
- źle	25	23	23	27	28	30	28	26	28	30	28	27

PROGNOZY

Niewielkiej, acz zauważalnej poprawie ocen sytuacji w kraju towarzyszy polepszenie prognoz na najbliższą przyszłość. Nieznacznie (o 3 punkty) wzrósł odsetek ankietowanych prognozujących, że w ciągu najbliższego roku ogólna sytuacja w Polsce się poprawi, natomiast dość wyraźnie zmalała (o 5 punktów) liczba respondentów przewidujących jej pogorszenie. Odsetek osób sądzących, że sytuacja w kraju się pogorszy, jest obecnie najniższy od listopada '97.

Tabela 11

w procentach

Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku sytuacja w Polsce poprawi się, pogorszy czy też się nie zmieni?	Wskazania respondentów według terminów badań											
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	'97						'98					
Poprawi się	28	16	23	26	25	25	18	22	22	18	19	22
Nie zmieni się	51	40	48	46	48	50	33	41	44	48	48	48
Pogorszy się	9	32	15	16	16	16	40	28	25	24	26	21
Trudno powiedzieć	12	12	14	13	11	9	9	9	9	10	8	9

Blisko połowa badanych nie oczekuje zmian w najbliższej przyszłości. Wśród pozostałych respondentów pesymizm jest niemal równie częsty jak optymizm. Interesujące, że o ile poprawiło się postrzeganie perspektyw na najbliższą przyszłość wśród wyborców AWS, jak również w elektoratach opozycyjnych SLD (12-punktowy spadek pesymizmu) i PSL, o tyle nieznacznie pogorszyły się przewidywania wyborców UW.

Tabela 12

w procentach

Elektoraty partii i ugrupowań politycznych	Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku sytuacja w Polsce*:														
	poprawi się					nie zmieni się					pogorszy się				
	I '98	II '98	III '98	IV '98	V '98	I '98	II '98	III '98	IV '98	V '98	I '98	II '98	III '98	IV '98	V '98
UW	36	31	31	34	31	44	47	54	51	56	10	17	11	8	7
AWS	36	38	26	29	32	36	38	46	47	43	20	18	21	18	18
SLD	15	11	11	10	14	40	43	45	45	54	36	38	35	40	28
PSL	17	4	18	15	27	33	42	44	48	36	38	43	24	24	28
Nie głosujący	15	15	15	17	17	45	47	51	45	50	31	27	22	29	24

* Pominięto „trudno powiedzieć”.

Najlepsze od listopada '97 są także prognozy dotyczące sytuacji gospodarczej w Polsce. W porównaniu z kwietniem o 3 punkty wzrósł odsetek osób sądzących, że się ona poprawi w ciągu najbliższego roku.

Tabela 13 w procentach

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja gospodarcza w Polsce:	Wskazania respondentów według terminów badań											
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	'97						'98					
– poprawi się	31	23	27	29	30	33	24	27	27	24	26	29
– nie zmieni się	45	36	43	41	44	42	38	38	44	44	47	46
– pogorszy się	8	26	14	13	12	13	25	21	17	18	16	14
Trudno powiedzieć	16	15	17	17	15	12	13	14	12	14	11	12

W zasadzie bez zmian pozostają przewidywania dotyczące sytuacji politycznej w kraju oraz poziomu życia respondentów i ich rodzin.

Tabela 14 w procentach

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja polityczna w Polsce:	Wskazania respondentów według terminów badań											
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	'97						'98					
– poprawi się	23	22	20	28	25	28	22	23	20	18	20	20
– nie zmieni się	47	42	46	35	43	41	41	44	50	48	54	51
– pogorszy się	8	12	11	16	13	17	21	17	15	16	14	13
Trudno powiedzieć	22	24	23	21	20	14	16	16	15	19	12	16

Tabela 15 w procentach

Jak Pan(i) sądzi, czy za rok Panu(i) i Pana(i) rodzinnie będzie się żyło:	Wskazania respondentów według terminów badań											
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	'97						'98					
– lepiej	22	22	22	25	23	24	18	22	21	21	21	22
– tak samo	48	48	52	42	45	48	39	43	48	48	49	48
– gorzej	14	15	12	13	14	17	32	23	19	21	18	18
Trudno powiedzieć	15	15	14	19	19	11	11	12	11	10	12	12

Biorąc pod uwagę prognozy elektoratów ugrupowań koalicyjnych warto zauważyć, że powtarza się prawidłowość zaobserwowana w przypadku ocen aktualnej sytuacji. Wyborcy AWS silniej niż zwolennicy UW wyrażają nadzieję na poprawę sytuacji politycznej w kraju, natomiast odwrotnie jest w przewidywaniach dotyczących sytuacji gospodarczej. Zdecydowanie większymi optymistami w tym względzie są bowiem wyborcy UW.

Tabela 16

w procentach

Elektoraty partii i ugrupowań politycznych*	Prognozy sytuacji politycznej			
	poprawi się	nie zmieni się	pogorszy się	Trudno powiedzieć
UW	24	55	10	11
AWS	30	49	6	15
SLD	14	55	21	10
PSL	14	52	12	22
Nie głosujący	17	50	14	19

* Ustalono na podstawie odpowiedzi na pytanie, na którą partię lub organizację respondenci głosowali w ostatnich wyborach do Sejmu.

Tabela 17

w procentach

Elektoraty partii i ugrupowań politycznych*	Prognozy sytuacji gospodarczej			
	poprawi się	nie zmieni się	pogorszy się	Trudno powiedzieć
UW	50	35	10	5
AWS	37	46	9	9
SLD	21	52	19	9
PSL	23	46	17	14
Nie głosujący	23	46	16	16

* Ustalono na podstawie odpowiedzi na pytanie, na którą partię lub organizację respondenci głosowali w ostatnich wyborach do Sejmu.

W zasadzie bez zmian pozostają prognozy dotyczące sytuacji w zakładach pracy respondentów, jednak w dłuższym okresie widoczny jest wzrost pesymizmu w tej kwestii.

Tabela 18

w procentach

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy:	Wskazania respondentów według terminów badań											
	'97							'98				
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
N=	558	616	1223	611	623	612	539	571	576	568	581	853
– poprawi się	23	22	26	27	25	25	24	29	26	25	25	25
– pozostanie bez zmian	48	53	49	48	51	52	45	39	45	45	45	44
– pogorszy się	15	13	12	13	14	15	19	19	18	19	20	22
Trudno powiedzieć	13	12	13	13	11	8	12	14	11	10	10	10

★

★

★

W maju nieco silniej zarysowały się oznaki poprawy nastrojów społecznych obserwowane miesiąc wcześniej. Trudno jednak mówić o ich wyraźnym polepszeniu się w stosunku do kwietnia. Odnotowane zmiany są bowiem niewielkie - utrzymują się w granicach błędu statystycznego lub tylko nieznacznie go przekraczają. Niemniej zarówno ogólne oceny, jak i prognozy dotyczące kierunku rozwoju sytuacji w kraju są najlepsze od listopada '97, kiedy to rozpoczął działalność rząd Jerzego Buzka.

Jak wskazują analizy statystyczne², zarówno opinie o kierunku rozwoju sytuacji w kraju, jak i prognozy na najbliższą przyszłość są w największym stopniu uzależnione od oceny polskiej gospodarki i perspektyw jej rozwoju, choć nie jest ona wolna od kontekstu politycznego. Ocena sytuacji w kraju wiąże się kolejno z takimi opiniami, jak:

- przekonanie, że polityka rządu stwarza szansę poprawy polskiej gospodarki,
- przeświadczenie, że Polska po roku 1989 jest krajem lepszym do życia niż PRL,
- dobra ocena obecnej sytuacji gospodarczej,
- zadowolenie z obecnego poziomu życia rodziny,
- pozytywna ocena wyników działalności rządu premiera Jerzego Buzka,
- nadzieja na poprawę sytuacji gospodarczej w ciągu najbliższego roku.

² Przeprowadzono analizę regresji.

Optymistyczne prognozy dotyczące rozwoju sytuacji kraju w ciągu najbliższego roku, podobnie jak pozytywna ocena aktualnej sytuacji, najsilniej uwarunkowane są przeświadczeniem o skuteczności polityki gospodarczej rządu. Wiążą się one ponadto z oczekiwaniem poprawy sytuacji gospodarczej w ciągu najbliższego roku, pozytywną oceną aktualnej sytuacji politycznej, nadzieją na poprawę poziomu życia rodziny w ciągu najbliższego roku, pozytywną oceną działalności rządu Jerzego Buzka oraz zadowoleniem z jakości życia rodziny.

Opracowała
Beata ROGUSKA

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. białkopodlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?

(%)

	W dobrym	W złym	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	43	38	19	1651
Płeć				
Meżczyźni	45	38	16	781
Kobiety	41	38	21	870
Wiek				
18-24 lat	57	28	15	230
25-34	48	36	16	293
35-44	42	40	18	343
45-54	37	43	20	317
55-64	34	43	23	192
65 lat i więcej	40	37	23	276
Miejsce zamieszkania				
Wieś	33	47	21	604
Miasto do 20 tys.	49	38	14	220
od 21 do 100 tys.	45	33	22	320
101-500 tys.	50	35	15	309
501 tys. i więcej mieszk.	54	25	20	198
Region				
Północny	48	38	14	176
Zachodni	45	35	20	197
Środkowozachodni	40	43	17	252
Środkowy	46	32	22	296
Wschodni	30	50	20	192
Południowo-wschodni	41	42	18	249
Południowo-zachodni	48	32	20	288
Wykształcenie				
Podstawowe	32	45	23	505
Zasadnicze zawodowe	39	41	19	458
Średnie	50	34	15	559
Wyższe	67	17	17	129
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	66	16	18	104
Prac. umysł. niż. szczebla	46	35	19	164
Pracownicy fiz. - umysł.	42	32	27	131
Robotnicy wykwalifikowani	48	37	15	170
Robotnicy niewykwalifik.	44	41	15	91
Rolnicy	22	64	14	78
Pracujący na rach. własny	53	32	16	89
Bierni zawodowo				
Renciści	28	46	25	214
Emeryci	39	38	23	283
Uczniowie i studenci	69	27	4	88
Bezrobotni	33	51	16	124
Gospodynie domowe i inni	46	35	19	114
Pracuje w:				
sferze budżetowej	49	31	20	188
sekt. państw., publicznym	37	46	17	184
sp. wiaśc. pryw. i państwa	58	30	12	114
sekt. pryw. poza rolnict.	50	29	21	311
prywatnym gosp. rolnym	27	54	19	85
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 200 zł	25	58	17	279
201 - 325	39	43	18	217
326 - 449	38	43	19	271
450 - 599	55	29	16	241
Powyżej 599 zł	59	23	18	385
Ocena własnych war. mater.				
Złe	31	52	17	447
Średnie	35	42	23	730
Dobre	66	19	15	474
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	40	34	25	130
Raz w tygodniu	45	36	19	806
Kilka razy w miesiącu	40	42	18	221
Kilka razy w roku	40	40	20	337
W ogóle nie uczestniczy	47	42	11	152
Poglądy polityczne				
Lewica	36	49	15	335
Centrum	40	40	20	472
Prawica	62	25	14	472
Trudno powiedzieć	29	43	28	364

Tabela 2. Jak Pań(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku sytuacja w Polsce poprawi się, pogorszy czy też się nie zmieni?

(%)

	Poprawi się	Nie zmieni się	Pogorszy się	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	22	48	21	9	1652
Płeć					
Mężczyźni	23	49	23	6	782
Kobiety	21	48	20	11	870
Wiek					
18-24 lat	29	55	11	4	230
25-34	23	55	15	8	293
35-44	20	50	22	7	344
45-54	18	49	27	6	317
55-64	19	40	30	11	192
65 lat i więcej	24	38	22	16	276
Miejsce zamieszkania					
Wieś	20	46	22	11	604
Miasto do 20 tys.	30	45	18	7	220
od 21 do 100 tys.	22	47	23	8	320
101-500 tys.	19	54	21	6	311
501 tys.i więcej mieszk.	22	51	20	7	198
Region					
Północny	25	48	23	5	176
Zachodni	19	60	14	7	197
Środkowozachodni	20	52	19	9	252
Środkowy	21	45	24	9	296
Wschodni	20	40	29	12	192
Południowo-wschodni	22	51	21	6	249
Południowo-zachodni	27	45	18	11	290
Wykształcenie					
Podstawowe	21	41	24	14	505
Zasadnicze zawodowe	18	50	23	8	459
Średnie	25	52	19	5	559
Wyższe	29	54	13	4	129
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	23	60	15	3	104
Prac.umysł.niż.szczębla	27	48	18	6	164
Pracownicy fiz.- umysł.	21	56	17	6	131
Robotnicy wykwalifikowani	20	51	19	9	170
Robotnicy niewykwalifik.	16	59	20	5	92
Rolnicy	11	45	34	9	78
Pracujący na rach. własny	26	51	18	6	89
Bierni zawodowo					
Renciści	17	40	28	14	214
Emeryci	22	43	23	12	283
Uczniowie i studenci	39	48	12	0	88
Bezrobotni	21	48	24	7	124
Gospodynie domowe i inni	22	47	18	13	114
Pracuje w:					
sferze budżetowej	21	53	19	7	188
sekt. państw./publicznym	20	47	26	7	185
sp. właśc. pryw. i państwa	19	61	14	6	114
sekt. pryw. poza rolnict.	26	53	15	6	311
prywatnym gosp. rolnym	20	38	34	8	85
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 200 zł	16	49	27	8	279
201 - 325	18	47	26	9	218
326 - 449	18	50	21	11	271
450 - 599	25	48	20	8	241
Powyżej 599 zł	28	51	15	6	385
Ocena własnych war. mater.					
Złe	15	45	30	10	448
Średnie	20	49	23	9	730
Dobre	32	51	10	7	474
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	22	44	17	17	130
Raz w tygodniu	22	49	19	9	806
Kilka razy w miesiącu	18	54	21	6	221
Kilka razy w roku	21	48	23	8	337
W ogóle nie uczestniczy	25	39	31	4	153
Poglądy polityczne					
Lewica	14	53	28	5	336
Centrum	14	56	23	7	472
Prawica	37	46	12	5	473
Trudno powiedzieć	19	37	25	19	364

Tabela 3. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja gospodarcza w Polsce poprawi się, pogorszy czy też się nie zmieni?

(%)

	Poprawi się	Nie zmieni się	Pogorszy się	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	29	46	14	12	1651
Płeć					
Mężczyźni	30	47	14	10	781
Kobiety	28	45	14	14	870
Wiek					
18-24 lat	39	42	8	11	230
25-34	31	49	8	12	293
35-44	27	52	15	6	343
45-54	24	48	19	9	317
55-64	23	43	17	17	192
65 lat i więcej	30	37	13	20	276
Miejsce zamieszkania					
Wieś	23	48	14	15	603
Miasto do 20 tys.	34	44	12	10	220
od 21 do 100 tys.	30	44	14	13	320
101-500 tys.	29	46	16	9	311
501 tys. i więcej mieszk.	37	45	10	8	198
Region					
Północny	26	50	13	11	176
Zachodni	35	44	12	9	196
Środkowozachodni	29	49	12	10	252
Środkowy	30	41	14	15	296
Wschodni	20	48	15	17	192
Południowo-wschodni	28	52	11	8	249
Południowo-zachodni	30	40	17	13	290
Wykształcenie					
Podstawowe	24	40	17	20	505
Zasadnicze zawodowe	28	50	10	11	458
Średnie	31	47	13	8	559
Wyższe	38	47	14	1	129
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	34	50	14	2	104
Prac. umysł. niż. szczebla	33	47	14	5	164
Pracownicy fiz.- umysł.	34	38	16	12	131
Robotnicy wykwalifikowani	31	50	9	10	170
Robotnicy niewykwalifik.	22	52	15	11	92
Rolnicy	17	41	23	18	78
Pracujący na rach. własny	33	47	15	5	89
Bierni zawodowo					
Renciści	23	41	15	22	213
Emeryci	26	41	16	16	283
Uczniowie i studenci	45	40	8	7	88
Bezrobotni	26	58	11	5	124
Gospodynie domowe i inni	25	51	7	17	114
Pracuje w:					
sferze budżetowej	33	49	11	6	188
sekt. państw./publicznym	25	48	16	11	185
sp. właśc. pryw. i państwa	30	49	14	7	114
sekt. pryw. poza rolnict.	33	48	11	7	311
prywatnym gosp. rolnym	21	39	25	15	85
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 200 zł	20	49	16	15	279
201 - 325	23	53	11	13	218
326 - 449	28	42	18	12	270
450 - 599	30	49	13	8	241
Powyżej 599 zł	38	43	12	8	385
Ocena własnych war. mater.					
Złe	19	46	19	16	447
Średnie	28	47	14	11	730
Dobre	38	44	8	9	474
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	27	46	13	15	129
Raz w tygodniu	30	46	12	12	806
Kilka razy w miesiącu	27	50	13	10	221
Kilka razy w roku	27	45	14	13	337
W ogóle nie uczestniczy	27	41	23	9	153
Poglądy polityczne					
Lewica	22	51	20	7	336
Centrum	27	47	16	9	472
Prawica	43	42	7	8	473
Trudno powiedzieć	17	44	14	25	364